

MUHTAÇ ÇİFTÇİLERE ÖDÜNÇ TOHURLUK VERİLMESİ
HAKKINDA KANUN (1)

Kanun Numarası : 5254
Kabul Tarihi : 8/7/1948
Yayimlandigi R. Gazete : Tarih: 14/7/1948 Sayi: 6957
Yayimlandigi Düstur : Tertip: 3 Cilt: 29 Sayfa: 1292

Madde 1 - Kuraklik, don, sel, hasere, yangin ve benzeri afetlerden:

a) Mahsulü en az % 40 nispetinde zarara ugrayip elinde tohumlugu kalmamis ve Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankasından veya tarim kredi kooperatiflerinden tohum kredisi alamıyacak halde bulunmus olan;

b) Mahsulü % 40 tan daha az nispette zarar görmüs ve fakat elinde tohumlugu kalmamis ve Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankasından veya tarim kredi kooperatiflerinden tohum kredisi sagliyamamis ve bu yüzden zirai isletmesini yürütemeyecek hale gelmiş bulunan;

Ve mahsulü zarara ugramamis olmakla beraber elinde olmiyan her hangi sebeple fakrû zarurete duçar olarak tohumlugunu dahi tedarike ve Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankasından veya tarim kredi kooperatiflerinden tohum kredisi almaya imkan bulamiyan ve bu sebeple çiftçiligi birakacak hale düşen;

(Degisik: 4/7/1988 - KHK - 336/1 md; Aynen kabul 7/2/1990 - 3612/24 md.)
Çiftçilere, Ziraat Bankasi eliyle ödünç ve faizsiz olarak bugday, arpa, misir, çavdar, yulaf tohumluklari ve gerekli hallerde diger çesit tohumluklari dagitma-ya Tarim ve Köyisleri Bakanligi yetkilidir.

Madde 2 - Birinci maddede yazili çiftçinin ihtiyaç hal ve derecesinin tesbi-tine ihtiyaç komisyonlari yetkilidir. Ihtiyaç komisyonlari, bu kanunda görevlen-dirildikleri islerle komisyon baskaninin görüsülmesine lüzum gösterecegi husus-lari da inceler ve karara baglar. Ihtiyaç komisyonlari, mahalli mülkiye amirle-rinin baskanligi altında Tarim Orman ve Köyisleri ve Maliye Bakanligi temsilcileriyle Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankasi Müdüründen ve varsa zi-raat odasi temsilcisinden, yoksa belediyece seçilecek bir çiftçiden tesekkül eder.

(Ek:11/11/1999 -4478/2 md.)

Hasar tespit islemlerinde çiftçinin ürün deseni içerisinde yer alan her bitki türü için ayrı ayrı degerlendirme yapilir.

Madde 3 - (Degisik: 11/11/1999-4478/3 md.)

Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankasi, 1 inci maddede öngörülen amaci gerçeklestirmek üzere, Tarim ve Köyisleri Bakanliginin emrine, her türlü tohumluk alimlerinde kullanilmak üzere, her yıl 70 000 ton 1 inci grup ekmeklik bugday tohumlugunun o yilki toplam bedeli tutari esas alinarak tohumluk kredisi açar. Belirlenen limitin büyük afetlet dolayisiyla yetersiz kalmasi halinde, söz konusu limit, Tarim ve Köyisleri Bakanliginin teklifi üzerine Bakanlar Kurulu karariyla üç katina kadar artirilabilir.

(1) 30/5/1991 tarih ve 3750 sayili Kanunun 3 üncü maddesi ile bu Kanunda yeralan "Tarim Bakanligi" ibaresi " Tarim Orman ve Köyisleri Bakanligi", "Maliye Bakanligi" ibaresi ise "Maliye ve Gümrük Bakanligi" olarak degistirilmis, daha sonra ise; 11/11/1999 tarih ve 4478 sayili Kanun ile "Tarim Orman ve Köyisleri Bakanligi" "Tarim ve Köyisleri Bakanligi", "Maliye ve Gümrük Bakanligi" ibaresi ise "Maliye Bakanligi" olarak degistirilmis ve metne islenmistir.

Madde 4 - Bu tohumlukların satılma bedelleri ve gerekli her nevi masraflar Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası usullerine göre tesbit edilerek, bu hesaptan, Bankaca ödenir.

Madde 5 - Tohumluk dağıtılacak yerlerde tohumluk miktar ve çeşitleri ekim mevsiminden en az bir ay evvel Tarım Orman ve Köyisleri Bakanlığınca tesbit edilerek Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankasına bildirilir. Olaganüstü hallerde bu bildirme, ihtiyacın bilinmesi tarihinden itibaren bir ay içinde yapılır.

Bakanlıkça bildirilecek duruma göre dağıtılacak tohumluklar Tarım Orman ve Köyisleri Bakanlığı müesseselerinden veya Toprak Mahsulleri Ofisinden pesin para ile alınır. Sayet kurumların ellerinde mahallin gereklerine uygun vasıfta tohumluk yoksa veya ihtiyaç mahallerine pahalıya mal olacaksa aynı şekilde diğer müstahsillerden veya piyasadan satın alınır. Satın alınacak tohumlukların mahalli şartlara elverişli ve tohumluk vasıflarını haiz olup olmadığının incelenip belirlenmesi Tarım Orman ve Köyisleri Bakanlığı teşkilatınca yapılır ve ihtiyaç komisyonunca bu hususta alınacak karar üzerine ise girilir.

Tohumluk alisleri, Genel Muhasebe ve Artırma, Eksiltme ve İhale kanunları hükümlerine tabi olmadığı gibi Banka için taahhüt vergisine de matrah teşkil etmez.

Madde 6 - Tohumluklar Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankasınca ekim mevsiminden evvel bölgenin ihtiyaç komisyonunca tesbit edilecek en uygun yerlerinde hazır bulundurulur. Borç senetleri bir çiftçi için en az iki ve birden fazlası için üç kısıdan yirmi kişiye kadar gruplar halinde müteselsil kefaletle tanzim edilir. Vade, bu tohumluklardan elde edilecek ilk mahsulün alındığı yılın mahalli harman mevsimi sonudur. Bu kanuna göre yapılacak borçlandırmalarda, harman mevsimi sonu, il ve ilçe idare kurullarınca belirtilir. Bu borçlandırma, tohumlugin Bankaca alis bedelleri üzerinden yapılır.(1)

(Ek fıkralar: 20/7/1953 - 6182/2 md.)

Toprak Mahsulleri Ofisinden Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankasınca mübayaâ edilen tohumlukların tevziat bakiyeleri satılma bedeli üzerinden en yakın ofis is yerine iade edilebilir. Bu is yeri ile tohumlugin evvelce satılacağı is yeri arasındaki nakliye ücreti Ofisçe geri alınan tohumluk bedelinden indirilir.

Geri verilen tohumluklar ilk alındığı zamanki vasıflarını muhafaza etmediği takdirde bedellerinde vasıf noksanını karşılayacak miktarda tenzilat yapılır.

Madde 7 - Tohumluk borçları para ile ödenir. Bu paralar tohumluk kredisi hesabına geçirilir.

Madde 8 - Vade yılında birinci maddede yazılı afetlerden mahsulü en az % 40 zarar gördüğü ihtiyaç komisyonlarınca tesbit edilecek olanların tohumluk borçları bir yıl tecil edilir. Ve bu kanun hükmünden o yıl için ayrıca faydalandırılabilir. Vadesinde borcunu ödemeyen veya tecil edilemeyenlerden vadenin bitimi tarihinden tahsil tarihine kadar % 6 gecikme faizi alınır ve bu faiz tohumluk kredisi hesabına geçirilir.

Madde 9 - (Degisik: 20/5/1955 - 6572/2 md.)

Tohumluk kredisi borçlarını vadesinde ödemeyenlerin borçları Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankasınca kendi usullerine göre bir yıl müddetle takip ve tahsil

(1) Bu hükmün uygulanmasında ek 1 inci maddeye bakınız.

olunur. Bir yıl içinde ödenmeyen alacaklar gecikme zammı yerine vade tarihinden itibaren yalnız %6 faize tabi tutulmak kaydı ile, 6183 sayılı kanun hükümleri dahilinde takip ve tahsil edilmek üzere Maliyeye devrolunur.

Maliyeye devredilen senetlerin tutarı Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Merkezinde Hazine namına açılacak hususi hesaba zimmet kaydolunur. Bu suretle Hazine hesabına borç kaydedilen paralar, Hazinece ertesi sene bütçesine ödenek konarak Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankasına ödenir.

3242, 3730 ve 3938 sayılı kanunlar hükümlerine göre bankaca dağıtılmış olan tohumluk ve yemeklik kredilerinden mütevellit olup Maliyeye devredilmiş bulunan alacaklar da Hazinece gecikme zammı yerine vade tarihinden itibaren yalnız % 7 faize tabi tutulmak kaydı ile, 6183 sayılı kanuna göre takibedilir.

Madde 10 - Kredi faizleriyle bu faizlerin muamele vergisi ve tohumluk dağıtım evvel ve sonra tahakkuk edecek bütün masraflar ve meydana gelecek zararlar Tarım ve Köyisleri Bakanlığı bütçesinde açılacak özel bölüme konacak ödenekle ertesi yıl karsılanır. Ödenegin miktarı Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası'na her yıl Temmuz ayı sonuna kadar Tarım ve Köyisleri Bakanlığına bildirilir.

Madde 11 - (Degisik: 1/3/1950 - 5580/2 md.)

Bu kanunun uygulanmasına ilişkin işlemlerle ilgili bütün kagitlar her türlü resim ve harçtan ve tohumluk alımları borsa ücretinden muaftır.

Besinci madde gereğince alınacak zincirleme kefalet senetleri hakkında 4/6/1937 tarihli ve 3202 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Kanununun değişen 50 nci maddesinin üçüncü fıkrası hükümleri uygulanır.

Madde 12 - 3242,3730 ve 3938 sayılı kanunların hükümleri yalnız göçmenlerle nakledilenler için uygulanır. Bunlar, iskan edilerek adı geçen kanun hükümlerinden faydalandıktan sonra birinci maddede gösterilen hallere düşerlerse bu kanun hükümlerinden de faydalanabilirler.

Madde 13 - 11/12/1940 tarihli ve 3938 sayılı kanunda yazılı kredi miktarı (3 500 000) liraya indirilmiştir. Bu krediden muhtaç çiftçilere tohumluk olarak yapılmış dağıtımlardan doğan alacaklar tahsil olundukça bunun itfasına tahsis edilir ve tamamen itfa edilinceye kadar bu kısım hakkında 3242 sayılı kanunun ilgili hükümleri uygulanır.

Ek Madde 1 - (20/7/1953 - 6182 sayılı Kanunun 3 üncü maddesi hükmü olup ek maddeye çevrilerek teselsül için numaralandırılmıştır.)

Bankaya borçlanmak suretiyle tohumluk alanlar, aldıkları tohum miktarında ekim yapmadıkları, bu tohumlukları herhangi bir şekilde istihlake tahsis ettikleri veya elden çıkardıkları veya standard vasıfındaki tohumlukları aynen ekmedikleri takdirde borçları muacceliyet kesbeder.

Borcu muacceliyet kesbedenler; aldıkları tohumlugin bedelinden başka Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası'na yapılan masraftan bu tohumluklara isabet eden miktarı ile faiz ve muamele vergisi tutarını da aynı zamanda ödemek zorundadırlar.

(Degisik: 20/5/1955 - 6572/4 md.) Tahakkuk eden borç iki ay zarfında ödenmediği takdirde Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası'na kendi usullerine göre tahsil edilir.

Madde 14 - Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 15 - (Degisik :30/5/1991-3750/2 md.)

Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

2027

5254 SAYILI KANUNA EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN MEVZUATIN
YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ TARİHİNİ GÖSTERİR LİSTE

Kanun No.	Farklı tarihte yürürlüğe giren maddeler	Yürürlüğe giriş tarihi
5580	-	4/3/1950
5807	-	9/7/1951
6182	-	25/7/1953
6572	-	27/5/1955
1772	-	3/7/1973
2488	-	10/7/1981
KHK/336	-	5/8/1988
3750	-	5/6/1991
4478	-	14/11/1999